

Алексеева Т. І.

*кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри міжнародних відносин,
міжнародної інформації та безпеки*

Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна

Ле Хюнг Ті

студентка

Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна

Хоанг Тхі Кієу Чінь

студентка

Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна

Alekseeva Tatyana

*Candidate of Economic Sciences, Associate Professor,
Senior Lecturer of International Relations,*

International Information and Security

V. N. Karazin Kharkiv National University

Lie Khyonh Ti

Student

V. N. Karazin Kharkiv National University

Hoang Thi Kieu Trinh

Student

V. N. Karazin Kharkiv National University

БАГАТОСТОРОННЯ ДИПЛОМАТІЯ В ХХІ СТОЛІТТІ: НОВІ ФОРМИ, ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ У СПІВПРАЦІ З МІЖНАРОДНИМИ ОРГАНІЗАЦІЯМИ

Анотація. У статті проведено аналіз проблем та перспектив, що виникають у процесі роботи дипломатичних установ із міжнародними організаціями. Розглянуто застосування форм багатосторонньої дипломатії у вирішенні актуальних питань, а саме: міжнародного співробітництва, мирного вирішення спорів, боротьби з епідеміями тощо. Визначено роль і значення міжнародних і регіональних організацій. Доведено необхідність застосування нового підходу до залучення міжнародних організацій для реалізації перспектив багатосторонньої дипломатії. Запропоновано застосування SWOT-аналізу для виявлення можливостей подальшої співпраці дипломатичних установ України з міжнародними організаціями. Практичне значення взаємодії багатосторонньої дипломатії у форматі співпраці з міжнародними організаціями в ХХІ ст. визначається необхідністю створення нових форм та напрямів діяльності.

Ключові слова: багатостороння дипломатія, міжнародні організації, м'яка сила, ООН, АСЕАН, ЄС, ОБСЄ, ВООЗ.

Вступ та постановка проблеми. Сучасна дипломатія поширює свою діяльність на багато сфер, але сьогодні вона зазнає безпрецедентних впливів та обмежень. Приклад її диверсифікованого впливу відображається в розширенні рамок та напрямів традиційної багатосторонньої дипломатії. Так, конференція ООН зі зміни клімату в Бонні у 2017 р. стала найбільшою багатосторонньою конференцією, що коли-небудь проводилася у Німеччині.

Такі питання, як клімат та здоров'я, які раніше жодним чином не були частиною зовнішньополітичної сфери, сьогодні вирішуються дипломатичними засобами як само собою зрозуміле. Водночас у деяких сферах міжнародних відносин політики відмовляються від багатосторонності. Глобальний контекст, безумовно, породив приклади песимістичних міжнародних гравців, які не бажають брати участь у спільній роботі. Водночас пандемія COVID-19 показала, що односторонній (або ізоляціоністський) напрям не є реальним варіантом. Дилема між захисною замкнутістю та міжнародною координацією для пошуку широких та ефективних рішень остаточно повертається до останньої. Такий підхід означає, що багатосторонність та міжнародна співпраця мають нові форми, вектори та виклики сучасного світу [3, с. 5].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Вагомий внесок у дослідження проблем та перспектив подальшого розвитку дипломатичної діяльності зробили як вітчизняні, так і зарубіжні вчені. Серед українських учених питаннями співпраці дипломатичних установ з міжнародними організаціями займалися О.О. Григор, М.В. Гуцалюк, О.С. Вонсович, О.О. Жовтий, І.М. Забара, В.О. Козуб, Б.А. Кормич, Ю.Є. Максименко, А.І. Марущак, О.М. Фролова тощо.

Серед зарубіжних учених цією проблемою займалися: Д. Гаден, А. Уил'ямс, Зб. Бжезинський, М. Дже-ніс, Б. Гейтс, Е. Бредлі, Г. Анхейер, К. Хагаї, З. Тофлер, У. Шрамт та ін. Незважаючи на широкий спектр наукових досліджень у напрямі співпраці міжнародних організацій із дипломатичними установами, у сучасній науці не приділяється належна увага застосуванню нових форм співпраці в сучасних умовах.

Метою даної роботи є визначення проблем та перспектив діяльності міжнародних організацій та їх взаємодії з новими формами багатосторонньої дипломатії.

Результати дослідження. Розвиток багатосторонньої дипломатії, зокрема багатосторонніх перемов, зумовлений тим, що він відкриває можливості для колективного

управління світовим порядком зі збільшенням ролі міжнародних та регіональних організацій. На початку ХХІ ст. форми багатосторонньої дипломатії стали проявом широкої різноманітності. Якщо в минулому дипломатія здійснювалася переважно у формі переговорного процесу в рамках конгресів, то сьогодні багатостороння дипломатія проводиться в різних формах: діяльності міжнародних універсальних (ООН) і регіональних (ЄС, ОБСЄ, АСЕАН) організацій; конференцій; комісій та ін., які створюються або скликаються для вирішення глобальних проблем; багатосторонніх зустрічей на найвищому рівні; діяльності посольств окремих держав тощо.

ХХІ ст. поставило перед дипломатією низку нових проблем, пов'язаних із гуманітарним утручанням у конфлікти, перебудовою діяльності міжнародних організацій, примусом до миру [4, с. 45, 48]. Резолюція Генеральної Асамблеї ООН (ГА ООН), прийнята 7 грудня 2020 р. щодо сприяння багатосторонності в галузі роззброєння і нерозповсюдження, окреслила прогрес у сфері регулювання озброєння, нерозповсюдження і роззброєння на основі універсальних багатосторонніх недискримінаційних і транспарентних перемов у цілях усебічного і повного роззброєння під строгим міжнародним контролем. Таким чином, міжнародне співробітництво, мирне вирішення спорів, діалог і міри закріплення довіри зробили значний внесок у становлення багатосторонніх дружніх відносин між народами та державами [1].

Резолюцією Генеральної Асамблеї ООН, прийнятою 10 грудня 2020 р., про всебічний розгляд питання спеціальних політичних місій визначена головна роль ООН у справі підтримання міжнародного миру та безпеки й у цьому зв'язку відповідний внесок регіональних і субрегіональних організацій [1]. Визнається важлива роль спеціальних дипломатичних місій як гнучкого механізму підтримання міжнародного миру та безпеки, у тому числі й за допомогою сприяння використанню всеосяжного підходу до збереження миру.

Актуальність питання розвитку багатосторонньої дипломатії в рамках співпраці та діяльності міжнародних та регіональних організацій була висвітлена у зверненні Генерального Секретаря ООН Антоніу Гутерреша 24 квітня 2021 р. на честь Міжнародного дня багатосторонності та дипломатії заради миру. Було заявлено, що «нам потрібен більш багатосторонній зв'язок із посиленою координацією між регіональними та міжнародними організаціями, міжнародними фінансовими установами та державними/приватними альянсами» [5].

А. Гутерреш призвав міжнародну спільноту прийняти рішучі багатосторонні міри для активного реагування на кризи та загрози, які постали перед людством, зокрема на пандемію у зв'язку з коронавірусною хворобою. Він довів, що «нам зараз потрібні рішучі багатосторонні дії, щоб безпечно вийти з пандемії, подолати кліматичну кризу та побудувати міцніші, безпечніші спільноти та суспільства» [5].

Епоха після пандемії вимагає, щоб міжнародні організації, а саме ВООЗ, розробляли та продовжували просувати форуми для діалогу та розбудови знань щодо збереження здоров'я та життя світової спільноти. Належна світова практика та координація політики взаємодії – це деякі із заходів, над якими працювали усі ланки дипломатичної діяльності та міжнародні організації через багатосторонність із метою зростання та відновлення економіки, щоб знайти найкращий вихід із соціально-економічної кризи та визначити постпандемічний сценарій.

Багатосторонність стикається з двома специфічними проблемами, пов'язаними з глобальним контек-

стом. Перша, у короткостроковій перспективі, стосується закладів охорони здоров'я щодо розроблення та розповсюдження вакцини проти COVID-19. Другий виклик пов'язаний із середньо- та довгостроковою перспективою застосування дипломатичних зв'язків, а саме м'якої сили, і стосується нового циклу розвитку на глобальному рівні. Ця криза дає можливість переглянути роль та стратегію ведення багатосторонньої дипломатії у міжнародному порядку з метою здійснення значного впливу на сталий ріст країн світу.

На тлі суперечок щодо ролі багатосторонніх організацій, що керуються поточним контекстом, з'являються альтернативи, які намагаються зміцнити існуючі інструменти міжнародного співробітництва. Це стосується неформального об'єднання «Альянс за багатосторонність» – ініціативи, яка почала формуватися у 2018 р. і була заохочена міністрами закордонних справ Франції та Німеччини. Через Альянс країни висловлюють впевненість, що багатосторонній порядок, заснований на правилах, є єдиною запорукою стабільності та міжнародного миру, і водночас спільні виклики можна подолати лише співпрацею з міжнародними та регіональними організаціями.

Основним напрямом діяльності Альянсу виступає об'єднання дипломатичних установ та міжнародних організацій, що ґрунтується на цілях та принципах Статуту Організації Об'єднаних Націй, міжнародному праві та правосудді, правилах та істотних інструментах міжнародної співпраці задля багатостороннього співробітництва, що є ключовою гарантією забезпечення миру, стабільності та процвітання [6, с. 51–52].

У ХХІ ст. актуальним постає питання реформування міжнародних організацій, які з часом втратили свої позиції. Виникла потреба не стільки у створенні нових міжнародних інституцій, скільки у посиленні взаємодії вже існуючих міжнародних та регіональних організацій у новому форматі.

Співпраця з метою сприяння регіональному та міжнародному миру та безпеці також залишається ключовою особливістю Всебічного партнерства АСЕАН-ООН, яке продовжує здійснюватися за допомогою різних дипломатичних місій, навчальних програм, таких як «Регіональний діалог АСЕАН-ООН» та «Навчання АСЕАН-ООН у превентивній дипломатії». Прикладом цього може слугувати другий тренінг АСЕАН-ООН із питань миротворчої діяльності та превентивної дипломатії для Азіатсько-Тихоокеанського регіону, який було проведено у березні 2018 р. в Манілі [2].

АСЕАН надає своїм членам платформи для впливу на розвиток подій у широкій спільноті націй. Завдяки цьому АСЕАН сприяє розширенню можливостей та самовизначенню регіонів, посиленню співпраці з дотриманням національних відмінностей та вирішенню проблем шляхом консультацій із дипломатичними установами. Основною функцією багатосторонніх організацій, таких як АСЕАН, є визначення спільного набору правил та практики, які виходять за межі інтересів своїх членів. Цей процес може мати як позитивні, так і негативні мотиви, а саме: створити узгоджену платформу для розширення співпраці та колективних інтересів або запобігти окремим державам діяти так, що завдає шкоди колективним інтересам.

Жодна окрема країна сама по собі не може ефективно вирішити проблеми транскордонної безпеки, такі як тероризм, пандемія, деградація довкілля та торгівля людьми. Багатосторонні організації виходять із того, що безпека однієї нації певною мірою залежить від безпеки її сусідів. Відносно більша прозорість діяльності міжнародних організацій створює належний фундамент для багатосто-

ронніх переговорів, необхідних для вирішення майбутніх викликів безпеки як на регіональному, так і на глобальному рівні [7].

На регіональному рівні Європейський Союз (ЄС) – успішний приклад наднаціональної організації, яка використовує новітні форуми в рамках конференційної дипломатії для вирішення глобальних проблем. ЄС керується міждержавними робочими інститутами, які впливають на дипломатичні відносини між країнами – членами ЄС. Європейська служба зовнішніх дій працює поряд із національними закордонними службами та надає колективні ресурси знань державам – членам Співтовариства [3, с. 10].

Нові форми спілкування, такі як електронна пошта, відеодзвінки та прямі повідомлення, призводять до збільшення вербального обміну поза офіційними каналами звітності, особливо в часи кризи. Наявність нових шляхів зв'язку змінює режим роботи як у міністерствах закордонних справ, так і при канцелярії, а також серед інших міністерств. Цифрові методи утверджуються як нові інструменти дипломатії та полегшують спілкування, прискорюють прийняття рішень, збільшують кількість швидкодоступної інформації та надають платформи соціальних медіа для спілкування з більш широкою аудиторією [3, с. 36–37].

Процеси діджиталізації дають можливість залучати громадськість до політичної та дипломатичної діяльності. Це, зокрема, впливає на напрями розвитку багатосторонньої дипломатії, у рамках якої питання захисту інтересів та прав громадян, мирного населення стає більш актуальним на міжнародних форумах, перемовинах та конференціях.

Для того щоб конференційна дипломатія залишалася ефективним методом вирішення спорів у найближчі десятиліття, вона повинна враховувати специфіку сучасних конфліктів. Кількість конфліктів між сторонами, які не мають статусу держави, зростає. Під час скликання конференцій усе більшою мірою необхідно враховувати той факт, що в сучасних конфліктах беруть участь різні об'єднання. Під час скликання мирних конференцій необхідно залучати до процесу всі зацікавлені в конфронтації сторони, включаючи тих, хто ініціює конфлікт, і тих, хто безпосередньо постраждав від нього [8].

Питання про регулювання і запобігання міжнародним конфліктам, а також ролі багатосторонньої дипломатії та переговорів у зміцненні міжнародного співробітництва в умовах становлення нового світового порядку залишається дуже важливим для країн світу, зокрема й України.

Розвивається активна співпраця з регіональними організаціями, такими як ОБСЄ, АСЕАН та ЄС. Регіональне

представництво цих структур у партнерстві з Міністерством закордонних справ України реалізує низку заходів щодо забезпечення територіальної цілісності країни та вирішення проблем безпеки у кіберпросторі.

Для визначення вектору розвитку багатосторонньої дипломатії України з міжнародними та регіональними організаціями запропоновано провести SWOT-аналіз. Розглянуто співпрацю дипломатичних установ України з міжнародними та регіональними організаціями для вирішення спорів і міжнародних конфліктів, боротьби з епідеміями, становлення світового порядку та застосування спеціальних заходів із метою забезпечення безпеки на кіберпросторі (табл.1).

Прийняття Генеральною Асамблеєю ООН щорічних резолюцій щодо правового статусу Автономної Республіки (АР) Крим підкреслює актуальність вирішення цього конфлікту на міжнародному рівні. Позитивним чинником також є направлення в Україну Спеціальної моніторингової місії ОБСЄ (СММ ОБСЄ) із метою моніторингу дотримання режиму припинення вогню та відведення важкого озброєння. Разом із цим дипломатична стратегія України має на меті створення безпечних умов і на цифровому просторі. Із цього приводу на ХХІ саміті Україна – ЄС було наголошено на продовженні співпраці для забезпечення безпеки у кіберпросторі [1; 9].

Водночас співпраця України з міжнародними та регіональними організаціями має низку слабких сторін. Насамперед, Рада Безпека ООН (РБ ООН) не може приймати дієві рішення щодо регулювання конфлікту на тимчасово окупованих територіях. Це зумовлено тим, що РФ, країна-агресор, є одним із постійних членів РБ ООН та має право вето. Незважаючи на регулярне прийняття ГА ООН резолюцій щодо кримського питання та підтримки української сторони конфлікту, представництво ООН було відсутнє на установчому саміті нової ініціативи «Кримська платформа». Окрім того, слід зазначити, що «Нормандський формат» залишається основною платформою для дипломатичного регулювання питання щодо незаконної російської окупації частин території України. Однак РФ не дотримується домовленостей та відмовляється від подальшої співпраці в рамках «Нормандської четвірки» [1; 9; 10].

Росія блокує доступ СММ ОБСЄ до АР Крим, а також систематично обмежує діяльність Місії на території Донбасу контрольованими РФ незаконними збройними формуваннями. Серйозною проблемою є порушення прав людини з боку Росії на тимчасово окупованих територіях: проведення незаконних виборів у Державну Думу та політичне переслідування. Під загрозою перебуває здоров'я та життя політичних в'язнів, оскільки в умовах пандемії

Таблиця 1

SWOT-аналіз співпраці дипломатичних установ України з міжнародними та регіональними організаціями

Сильні сторони	Слабкі сторони
– прийняття резолюцій Генасамблеї ООН (ГА ООН) щодо питання російської окупації території Криму; – підтримка з боку ОБСЄ територіальної цілісності України; – допомога ЄС Україні у протидії гібридній війні та боротьбі з дезінформацією	– неспроможність Ради Безпеки ООН схвалювати дієві рішення щодо окупації Криму через членство РФ; – відсутність представництва ООН на саміті Кримської платформи; – відмова РФ від подальшої дипломатичної співпраці в рамках Нормандського формату
Загрози	Перспективи
– блокування доступу Спеціальної моніторингової місії ОБСЄ (СММ ОБСЄ) до окупованих територій; – використання пропаганди та дезінформації з боку РФ; – порушення прав людини на окупованих територіях	– розширення «Нормандської четвірки»; – підтримка НАТО, ЄС ініціативи «Кримська платформа»; – посилення співпраці з ООН у напрямі відновлення суверенітету України на території АР Крим

Джерело: складено авторами за [1; 9; 10]

COVID-19 вони позбавлені доступу до належного медичного обслуговування. Більше того, конфлікт на Сході України та окупація АР Крим супроводжуються веденням інформаційної війни. Просування дезінформації та пропаганди несе загрозу безпеці у цифровому просторі [9].

Із застосуванням нових форм багатосторонніх дипломатичних зв'язків з'являються перспективні напрями співпраці. Розширення Нормандського формату надає можливість долучити до вирішення конфлікту нових акторів, у першу чергу США, Канаду та Велику Британію.

До того ж Україна створила новий міжнародний консультаційно-координаційний центр під назвою «Кримська платформа», яка знайшла підтримку з боку міжнародних організацій, зокрема НАТО та ЄС. Ця платформа має на меті вирішення конфлікту засобами м'якої сили в рамках міжнародних, урядових та неурядових організацій. Незважаючи на відсутність делегатів ООН на саміті «Кримської платформи», ця ініціатива була озвучена на 76-й сесії ГА ООН. Це є перспективним напрямом посилення та продовження співпраці України з ООН [9; 10].

Висновки. Багатостороння дипломатія у XXI ст. є основним інструментом регулювання світового порядку, зокрема в контексті співпраці з міжнародними та регіо-

нальними організаціями. Дипломатія постійно стикається з новими технічними вимогами та можливостями у поєднанні з очікуваннями сучасних акторів та громадськості, а також внутрішніми змінами у суспільстві. На порядок денний постають проблеми безпеки, кібербезпеки та охорони здоров'я (пандемія COVID-19), для вирішення яких потребуються механізми багатосторонньої дипломатії та участь міжнародних і регіональних організацій, таких як ООН, ОБСЄ, АСЕАН, ВООЗ та ін.

Унаслідок діджиталізації з'явилися нові форми та інструменти багатосторонньої дипломатії. Так, цифрові платформи використовуються для ведення інформаційної війни (засобами дезінформації та пропаганди); проведення самітів, конференцій, форумів в онлайн-форматі у зв'язку з пандемією COVID-19.

Отже, незважаючи на сильні сторони та перспективи застосування багатосторонньої дипломатії у взаємодії з міжнародними організаціями, є також і слабкі сторони цього питання, які можуть викликати нові загрози, тому необхідно реформувати та модернізувати існуючі міжнародні інституції, щоб зробити їх більш демократичними та прозорими для підвищення ефективності у реалізації поставлених цілей та виконання своїх функцій.

Список використаних джерел:

1. Резолюції Генеральної Асамблеї ООН. *Організація Об'єднаних Націй*. URL: <https://www.un.org/ru/ga/documents/gares.shtml> (дата звернення: 17.10.2021).
2. ASEAN Secretariat's Information Paper: Overview of ASEAN-United Nations Relations, October 2020. URL: <https://asean.org/wp-content/uploads/2021/10/Overview-of-ASEAN-UN-Cooperation-as-of-October-2021-ERD2.pdf> (дата звернення: 14.10.2021).
3. New Realities in Foreign Affairs: Diplomacy in the 21st Century / Ed. V. Stanzel. Berlin, 2018. 69 p. URL: https://www.swp-berlin.org/publications/products/research_papers/2018RP11_sze.pdf (дата звернення: 12.10.2021).
4. Григор О. О. Багатостороння дипломатія як чинник урегулювання міжнародних конфліктів і кризових ситуацій. *Мультиверсум. Філософський альманах*. 2015. Вип. 3-4. С. 45-58. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Multi_2015_3-4_6. (дата звернення: 11.10.2021).
5. International Day of Multilateralism and Diplomacy for Peace – Message. *United Nations*. URL: <https://www.un.org/en/observances/Multilateralism-for-Peace-day/messages> (дата звернення: 19.10.2021).
6. Torresi L.R. Post-Pandemic Multilateralism: New Strategies For The Rapprochement Of The European Union And Latin America And The Caribbean: The Case Of The Alliance For Multilateralism. *The New Multilateralism in the Age of COVID-19 from the perspective of European Union-Latin America and Caribbean relations*. 2021. P. 45-60. URL: <https://eulacfoundation.org/sites/default/files/2021-02/eu-lac-asociacion-birregional-en-digital%20%281%29.pdf> (дата звернення: 20.10.2021).
7. Carden D.L. ASEAN, Multilateralism, and the Future of US Diplomacy in Asia. *Ambassadors REVIEW Journal*. 2012. URL: <https://www.americanambassadors.org/publications/ambassadors-review/fall-2012/asean-multilateralism-and-the-future-of-us-diplomacy-in-asia> (дата звернення: 19.10.2021).
8. Williams A. The Use of Conference Diplomacy in Conflict Prevention. *United Nations*. URL: <https://www.un.org/en/chronicle/article/use-conference-diplomacy-conflict-prevention> (дата звернення: 17.10.2021).
9. Багатостороннє співробітництво. *Міністерство закордонних справ України*. URL: <https://mfa.gov.ua/mizhnarodni-vidnosini> (дата звернення: 19.10.2021).
10. Кримська платформа. URL: <https://crimea-platform.org/> (дата звернення: 20.10.2021).

References:

1. Rezoljuciji Gheneraljnoji Asambleji OON [United Nations General Assembly resolution] (2020). *Orghanizacija Ob'jednanykh Nacij* [United Nations]. Available at: <https://www.un.org/ru/ga/documents/gares.shtml> (accessed 17 October 2021) (in Ukrainian).
2. Association of Southeast Asian Nations (2021). *ASEAN Secretariat's Information Paper: Overview of ASEAN-United Nations Relations*. Available at: <https://asean.org/wp-content/uploads/2021/10/Overview-of-ASEAN-UN-Cooperation-as-of-October-2021-ERD2.pdf> (accessed 14 October 2021).
3. Stanzel V. (ed.) (2018) New Realities in Foreign Affairs: Diplomacy in the 21st Century (electronic journal), 69 p. Available at: https://www.swp-berlin.org/publications/products/research_papers/2018RP11_sze.pdf (accessed 12 October 2021).
4. Ghryghor O.O. (2015) Baghatostoronnja dypomatija jak chynnyk ureghuljuvannja mizhnarodnykh konfliktiv [Multilateral diplomacy as a factor of settlement of international conflicts and crises]. *Muljtyversum. Filosojsjkyj aljmanakh* ["Multiversum" philosophical almanac], vol. 3-4 (141-142), pp. 45-48 (in Ukrainian) (accessed 11 October 2021).
5. United Nations (2021) *International Day of Multilateralism and Diplomacy for Peace – Message*. Available at: <https://www.un.org/en/observances/Multilateralism-for-Peace-day/messages> (accessed 19 October 2021).
6. Torresi L.R. (2021) Post-Pandemic Multilateralism: New Strategies for The Rapprochement of The European Union and Latin America and The Caribbean: The Case of The Alliance for Multilateralism. *The New Multilateralism in the Age of COVID-19 from the perspective of European Union-Latin America and Caribbean relations* (electronic journal), pp. 45-60. Available

at: <https://eulacfoundation.org/sites/default/files/2021-02/eu-lac-asociacion-birregional-en-digital%20%281%29.pdf> (accessed 20 October 2021).

7. Carden D.L. (2012) ASEAN, Multilateralism, and the Future of US Diplomacy in Asia. *Ambassadors REVIEW Journal* (electronic journal). Available at: <https://www.americanambassadors.org/publications/ambassadors-review/fall-2012/asean-multilateralism-and-the-future-of-us-diplomacy-in-asia> (accessed 19 October 2021).
8. Williams. A. The Use of Conference Diplomacy in Conflict Prevention. *United Nations*. Available at: <https://www.un.org/en/chronicle/article/use-conference-diplomacy-conflict-prevention> (accessed 17 October 2021).
9. Baghatostoronnje spivrobotnyctvo [Multilateral cooperation]. Ministerstvo zakordonnykh sprav Ukrainy [Ministry of Foreign Affairs of Ukraine]. Available at: <https://mfa.gov.ua/mizhnarodni-vidnosini> (accessed 19 October 2021). (in Ukrainian)
10. Krymsjka platforma [Crimea Platform]. Available at: <https://crimea-platform.org/> (accessed 20 October 2021). (in Ukrainian)

МНОГОСТОРОННЯЯ ДИПЛОМАТИЯ В XXI СТОЛЕТИИ: НОВЫЕ ФОРМЫ, ПРОБЛЕМЫ И ПЕРСПЕКТИВЫ СОТРУДНИЧЕСТВА С МЕЖДУНАРОДНЫМИ ОРГАНИЗАЦИЯМИ

Аннотация. В статье проведен анализ проблем и перспектив, возникающих в процессе работы дипломатических учреждений с международными организациями. Рассмотрено применение форм многосторонней дипломатии в решении актуальных вопросов, а именно: международного сотрудничества, мирного разрешения споров, борьбы с эпидемиями и т. д. Определены роль и значение международных и региональных организаций. Доказана необходимость применения нового подхода к привлечению международных организаций для реализации перспектив многосторонней дипломатии. Предложено применение SWOT-анализа для выявления возможностей дальнейшего сотрудничества дипломатических учреждений Украины с международными организациями. Практическое значение взаимодействия многосторонней дипломатии в формате сотрудничества с международными организациями в XXI веке определяется необходимостью создания новых форм и направлений деятельности.

Ключевые слова: многосторонняя дипломатия, международные организации, мягкая сила, ООН, АСЕАН, ЕС, ОБСЕ, ВОЗ.

MULTILATERAL DIPLOMACY IN THE XXI CENTURY: NEW FORMS, PROBLEMS AND PROSPECTS IN COOPERATION WITH INTERNATIONAL ORGANIZATIONS

Summary. One of the important structural elements in modern international relations is multilateral diplomacy. Diplomatic services, which work to settle relations with a large number of states, international and regional organizations, remain an important tool for the realization of national interests. As a result of digitalization, new forms and tools of multilateral diplomacy have emerged. Thus, digital platforms are used for information warfare (by means of disinformation and propaganda); holding summits, conferences, forums in online format in connection with the COVID-19 pandemic. The new challenge facing Ukraine is the armed aggression of the Russian Federation against Ukraine. The main task of diplomacy remains to provide reliable information about the course of events in the territory where hostilities are taking place. Given the active propaganda and misinformation of the Russian side, it is quite difficult to achieve this. Ukraine is still forced to repel attacks not only military but also diplomatic. In this, our country is helped by international organizations, such as the United Nations, whose main focus is to maintain international peace and security. At the same time, Ukraine's cooperation with international organizations has a number of weaknesses. Thus, the UN Security Council (UNSC) cannot make effective decisions on conflict resolution in the temporarily occupied territories. This is due to the fact that Russia, the aggressor country, is one of the permanent members of the UN Security Council and has a veto. Active cooperation with regional organizations such as the OSCE, ASEAN and the EU is developing. The regional representation of these structures in partnership with the Ministry of Foreign Affairs of Ukraine implements a number of measures to ensure the territorial integrity of the country. The study of the modern model of diplomacy in relation to international institutions leads to the conclusion that in the XXI century the issue of strengthening the interaction of international and regional organizations in a new format is relevant. This will increase the image of countries in relations at the highest and highest level on the world stage.

Key words: multilateral diplomacy, international organizations, soft power, UN, ASEAN, EU, OSCE, WHO.